









א"ש

תוספות

בבא מציעא פרק ראשון

הרא"ש

יג

נסיב כדמכח לקמן בהמקדש  
 ו שלא אכלתיה ושבעה זו  
 שלא פשע בשמירתה. (כבכ"ה)  
 אמר רב שעתה בטעם עשה נה  
 לה זו יד פטור).  
 ושיד למומחה חסיד אשכנזי  
 ימרו שנישתי פסולים לנשות  
 ון דידעין דתמחה הישר מן  
 ופסילי לפולם עד אשר ית  
 , אבל אם אינו יודע לנו שמת  
 חושבים אורו לא נמנע בשב  
 אדרבה מיראת הכזובה ית  
 זוד ממון.

מן דתקפה במקדש ושהק אידך דמי ודחויי אזלי ליה  
 ת כל לפילו והאי שהנרו מוחזק בה, ולא כוי בגל ולא  
 ילאו כבעלים שאין כבעלים יכולים להקדים לפי שאינו  
 זמן דכח כגרשות מקדש חשיב מה שמנרו מוחזק זו  
 דחויי אזלי ליה ולא השיב מיהו כגזן אלא כפומר  
 יקד יוכל להקדים פקדונו שניד נפקד כדשכח בהמזכר  
 כבעיב נבי הכוח דאיימי קרל לפום נכר. או דילמא  
 תה מיכא סה לא תקפה. ולכתי לא חיבת ליה למחות  
 קדשו שברי עדיין היא גרשותו ואין בהקדשו של מי שאינו  
 זוגותו כלום ולכן אין שתיקו כהדלח. ובמסקנה  
 ימין מהכיה מסותא וקס חד מינייהו ופקדנה ומנרו שנת  
 קן נשעב שיקדש ופסילו כבי פסקי דקוין שאין יוכל  
 יאילו דדיינין און בהקדשו בקדש אלא לא הטיבה שתיק  
 שמת בקדשו של הנרו כדלח שתיקב בשעת תקיפה.  
 ב כי אלה לקמיס דרב חסדא לכפרי. אפיג דלחמין  
 כהריות דרבא עוקר כרים ותנרו של רב חסדא כוכ  
 ית גס רב חסדא כיה מעולל ביתר כדאמרי בערויין דרב  
 שנת מרעש טילה גופיה מלפוליה דרב חסדא.  
 ימי. אין לפרש גכו מסופקים אי אית לן לאוקומה  
 מסותא אחוקתה שביה בחוקה מולין ולא קדשה  
 אקלה, או לא, וקדשה מספק, דליכ מה לרין רב חסדא  
 קוק מהא דאם תקפו כבן און מולין מידו כבי כיה  
 שיה ואל ככל דלסיר בגיח ועבודה מספק ולא מוקמי  
 חחוק דחולין שכיב צמטי אמר, אלא מספקא לכו אי  
 אית נח בקדש מנה במקדש דלילו לא הקדישה גנבה יד  
 גור ותקפה זכב כב וכשתא דבקדישה אפילו גנבה יד  
 גור ותקפה לא פקע בקדש דכיון דבקדישה חזין כאלו  
 גור ודו ותקפה כיליך מל בקדש ומו לא פקע, או דילמא  
 לא אלים כח בקדש מנה המקדש ויין דכחא מן הדין כל  
 חלים גנר אין בקדשו הקדש כל זמן שלא גנבה ידו ולא  
 גנבה יד הנרו ותקפה זכב זו ואינה קדושה, ומייתי עליה  
 גנבה שאין לכהן זכיה זו אלא איכ יתפסין ולענין קדושה  
 גנבה גנבה ועבודה השני ליה כאלו כנר חפסו והוא ציד  
 גנ, והכי נמי לענין מסותא לענין בקדש יש לנו לחשוב כאלו  
 גנבה ידו ותקפה בשעת שבקדישה, ומסיק וקדושה ככאה  
 גנבה שאלי שאין קדושה ככבור מנה הפיכה ככהן אלא  
 גנבה קאמיא כיליך מספק אמרי ליה גנבה ועבודה ולא  
 ית מסותא שנה קדושה מנה מקדש ולא אלים כח בקדש  
 מנה מקדש.

גזירה שמה יקה מן הקדוש וכתם ניחא האי שיוויס דמהמריק  
 למימר ושמו ולא מקלין לבחור כולם עיי פרישט משום כך  
 גזירה, אבל ככה כך גזירה קולא היא לפומרו מן המשטר,  
 וייל דכך גזירה נמי לריכין אנו לאומרה בנמשר כשיחא דכך  
 מחיי צפי בחרה דכריות קפן אחד מן המעשרים לחיך  
 וירמו עד שיסחאבו ויאלכו בזמנן לבעלים ואיכא לאקשוי  
 ויכשניכו דניידו ורין לחן גזירה שמה יקה מן הקדוש  
 ותנחיס בשו מדוחיין כי כיה דאמרו כך גזירה לחומרה  
 כי אמריס לקולא, ודוחק, ולי מרש דכך גזירה נמי לחומרה  
 היא, דאם יקה מן הקדוש יקרינו בהורה משטר ומניס  
 חולין בעזרה, ועיי כיון דחייק דלפילו הכיפא דיקבל לפשר  
 מנה נפשי פטור משום דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשירי  
 ספק ודאי כי אמרי כל דפריש מוציא פריש עשירי ספק  
 מקרי אלא שהסורה החירה ספק זה בלישארין דכתיב אמרי  
 רבים לכשות והכך האסור להיכיר עיי בעול צנו, אבל ככה  
 נמלס לא נפיק מכלל ספק עשירי.

ראי לא נעשריה בזמן הראוי, קשה הילך יפטרו זמנין  
 כרואי והלא יש צדיר לבעלים המנין והכי כוכ ליה  
 למימר נעשרינכו מנה נפשי אס לא ולא הקופץ והא בעשירי  
 קדוש ולא יכא יכא האחד עשר קדוש ועשירי ואחד עשר  
 יאלכו בזמנן לבעלים, ורצנו מאיר חורין וכל אשר יעבור אמר  
 רחמנא ולא שכבר עבר וכל מנין שעבר זו אחד פעמיים כל  
 מה שנתה משס ואילך עד עשרה אינו מנין ואם היה יודע  
 צדדי שיהא הקופץ בשבישו או בשמיני אין לו לסיים עוד  
 במשבון עד עשרה דכיון דאוחו שכבר עבר ילא הססיק  
 המנין ויהחיל המשס ואילך אי כי גי די כשתחלה, כיליך אי  
 לאו בר חיובא כול שיהא בשבישו או בשמיני בין אהם  
 שילאו לפניו בין שילאו לאחריו נפטרו בזמנן כרואי דבשעה  
 שילאו אהם שלפניו היה ראוי לבעלים המנין עליהם אס  
 לא שילא הקופץ ואהם שילאו לאחריו כיו ראוים לעשר אס  
 היה מנה אהם כיון ומתחיל אי כי גי די.

דף ד ע"א. עשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשירי ספק, ולא  
 שייך ככה לאקשוי אינעריך קרל למעוטי ספקא  
 כדמקשי צפיק דחולין גני החלח להכריז שבוז וזכר דהתם  
 אינו ספק כגולד אלא שאלו מסופקים בחתלה להכריז אס  
 נקראים גדולים או קטנים וקמי שמיא גליא ולא אינעריך  
 קרל למשטויבו משום ספקא, וככייג נמי אמרי גבו  
 אהרונותם וכיו ופלגם, אבל בספק כגולד כי כאי דעשירי  
 ספק אינעריך למשירי שאם יכא ספק זה לידונו מה יכא דינו,  
 וכן ספק כהורה קדמה לשפר לכן אינעריך לומר קרל שכוה  
 עהור.

מחורי רי אכבו ובשבוכה. אפי עד מקום שידו מעטת אטיג  
 דכמאן דפסיק דמי ניימ לרין שבוטה משום שלא  
 יכא כל אחד הולך וחוקף, ואית ספרים דנרבי וכשאר  
 חולקין בשבוטה ושאר דוקא קאי, וקשה דאיכ מווי אחא  
 רי אכבו לאשמעינן מהגרי היא.  
 גם צידה ומיחמה צידו אס יכול לתקו וכו. אס היתה יד  
 פתוחה בשעה שמתן הכע צדדיה וקפלה יד עד שאין  
 כבעל יכול לתקו אינה מגורשת כיון דאם היתה יד פתוחה  
 היה יכול לתקו דענין ונתן צדדיה ולא שיקפה מעלמה  
 כדממעטי בביטין מלי גיטין מעל גבי קרקע, (ואל) [אלא מיירי]  
 שהיתה יד פתוחה ותחת בה הבעל הכע ואיני יכול לתקו  
 ולכביאי אלו צדויה הבור, כלל דמילתא כאי ניתוק חלוי ככוד  
 הכע וצדקות במשיכה ולא צדבר שהעשה האשה כדי לפכד  
 הכע שלא יוכל לתקו, ולא דמי להאי דאמרי צפי הזורק

זא ככה דאי תקפו כבן און מולין אוחו מידו. כגון אס  
 הוא ממכירי כהונה דכיון שרגיל הוא ליתן לו אס צא  
 ידו און יכול להוליא מידו, והכי נמי אמרי כצורות דרועה  
 יתן שבעלים רגילין ליתן לו כצורות אס נוהג ספק כטור  
 נהג הכושר ידו כיד בעלים, אבל בלא מוכרי למיד עובת  
 גאה ממון אס הוא צעין, יכול להוליא מידו ואס אכלו יכול  
 לתובע כפי טובת הנהל.  
 ועולם אימא לך אס תקפי כבן מילין אוחו מידו. דלא  
 מהניא הפיכה צעמנת ספק כדפרישית לעיל.  
 קפך אחד מן המגויים לחובן כולן פטורין. ואית אוחו הקופץ  
 יבעל צדדי והיה כולן חייבין לפשר, ויכל דבעלי חיים  
 חשיב ולא בעלי כדאיתא בזכמים פי בהערוכה גבי כל  
 הצואים שנתעברו צבור הנסקל או כשפוחה המתוח ומיחו  
 כולם, ואית וככשייכו דניידו וימא כל דפריש מרובא פריש  
 יכיה כלם חייבים לעשר והכי נמי מקשינן בזכמים ומשני

ה וכו'. פרישי אכיו אמר עטמה  
 ו זכר ולא חיקשי לאצוי מלי  
 יין מינו דחשד זכר דבעינן  
 י זכר וחזוי ופועלים איכא  
 ו ספק מלה ישע על בעיה  
 ומיס וכן שומרים יש להם ספק  
 ו ככופר כפקדון אמרי פתור  
 ו בין עזרה לשעושה דמסותא  
 ו דליכ יפסיד המפקדו לטעם  
 ו תהא כדב ספק מלה אלא  
 ו מספק שבוטה ויחזיר הפקדון  
 ו דים שהוא גזן ככופר כפקדון  
 ו בעדותו בחליות מלוח יתנה  
 ו דלא אחי ספק מלה יתנה  
 ו שבוטה שמה כול אומר אשה  
 ו שמה ספק מלה יתנה יתנה  
 ו ומה פלו כזו להשיב כמתן  
 ו דכובל צפי לדודי ליה כלימא  
 ו זשיד אשבעתא, אליהא דאני  
 ו דחשיר זכר, ומיכו גם לאצוי  
 ו יכא חשוד דחמנא למנשו מן  
 ו מלה ישע זכר, איכ חשיב לא  
 ו נח דלא לחמין מיגו דחשיר  
 ו קאי אכא דפרין וימא מיגו  
 ו אכיו לדברי כמקשה אפי' או  
 ו לחמנא חשיר אשבעתא ככה  
 ו יא וראו צדורות כהחירוים  
 ו מלה ישע שאל לבטל שבוטה  
 ו דם פניו לתקוף בעליות שניד  
 ו שיש לו הנישב עליו ואינו יכול  
 ו מה שמיאל צדדי, כיליך חילין  
 ו ישנב. תוספי חוספוח].  
 ו פריש מספק ממון שאם כיום  
 ו כיון חפס אספר בחזרה אבל  
 ו א אמרי דפריש משבוטה עייג  
 ו מממונא.  
 ו אס אמר תקפה ממני בחוקף  
 ו זה כיו נדוין עליה, והא דלא  
 ו זמנו משיס אכיו מנו במקום  
 ו יס.  
 ו ציירי כגון ששהק אידך ולכסוף  
 ו צורחו לבזבז כמסורתו להריון

# שער ג

## פרק א

קמן תשע חטיות היו מני למימר ולעמיק מי פליג ר"ח התם הא אחרי רבים להטות כתיב והתם ילפינן תשע חטיות נפ"ק דחולין עכ"ל:

והנה נלמח מוכח מדברי הרמב"ם פט"ו מה' אסור"ג ה' כ"ז דרונא דליחא קמן עדיף דז"ל איראה לי שכל מדינה שיש בה שפחה או עכר"ס הראוי לילך האיל והאסופי המלא שם ספק עכר"ס או ספק עכר כשישא הגירות כמו שנארו הרי זו ספק אשת איש והנה עלי פטור אפי' הורגין על ספק. עכ"ל. והראש"ד הקשה ע"ז צה"ל מלאנו אצמס' סנהדרין שהולכים גדיני נפשות אחר הרוב. עכ"ל. ומה שהוכיח הראש"ד שם גם הרמב"ם סוגר להלכה דאזלינן נתר רוב גדיני נפשות דהרי פסק דפ"ג מה' אסור"ג צנא על הקטנה שקדשה אצ"י הרי זה צנקה, ומוכח דסוגר דרונא דליחא קמן ומהכי גם לדיני נפשות ורונא דליחא קמן לא מהכי גדיני נפשות וצקה"ס הניח דברי הרמב"ם אלו וכחצ דסוגר דאין זה רוב מעליא ולא אדע למה. ונלמח מלמחי לגדולי האחרונים שכתבו דרונא דליחא קמן הוא רוב מכריע ומנכר יותר מרונא דליחא קמן. הגרע"א נחי' למס' כתובות ד' י"ג ובהגהות לס' ש"ס להגאון ר"צ פריינקיל. יע"ש. וע"כ ענין זה לריד ציבור:

וגלענ"ד לצד ענין זה דהנה נלמח נט' חטיות מוכרות נשר שחטוה ולאח נשר נבילה ממש צירור ומכריע ענין המעשה במציאות קשה מחד להנין איהו דמיון הוא ענין של ט' חטיות לרוב דיינים, דנשלח דיינים יש טעם למה דרוב דיינים שמונים לדעה אחת יותר הרוב לומר שהם כונו להלכה מן המיעוט החולק וכמו שכתב בס' המטק ונהו ע"ת. יע"ש. אבל נט' חטיות אס' נלמד עפי' שקול דעתנו דיותר הרוב במציאות נשר הנמלא הוא מטי' השחוטות, אין צירור זה דומה לשקול הדעת של רוב חכמים לדעה אחת, ועוד דענין זה לומר האמת יותר הוא רוב דליחא קמן כמו רוב נהמות כשירות ורוב אינם אילוניות שהוא ענין מה שאט משערים שיותר מצי להיות כן מאשר להיפך, ונלמח כשנמא לשפט נט' חטיות וליהרע שהגבר והנפירא הוא מטי' חטיות שהם מוכרות נשר שחטוה מהמת שהרוב מצי יותר שיקרה בהם מקרה זו, צירור זה אינו אמת, דהרי על כל חטות מעשרה חטיות אלו נוכל להחליט דלא נפירא ממה דליכא ט' אחרות נגדה ועכ"פ נפירא רק מלמח חסן ומציאות של הפרישה אין חילוק בין שחטוה ובין נבילה וממילא נטל מזה כל ענין הצירור וההכרעה

גרסינן נפ"ק דחולין דף י"א ע"א מנא הא מילתא דלמחר רבנן זיל נתר רונא מנלן דכתיב אחרי רבים להטות, רונא דליחא קמן כגון ט' חטיות וסנהדרין לא קמינעיה לן, כי קמינעיה לן רונא דליחא קמן כגון קטן וקטנה מנא לן, אמר ר' אלעזר אחיה מרישא של עולה וכו' רב אשי אמר אחיה משחיטה עתה דלמחר קרא ושחט שחוט ואכול ליחוש שחא צמקוס נקב קשחט וכו' אמר רב אשי אמריחא לשמעחא קמי' רב כהנא ולאורי לי דילמא היכא דאפשר אפשר והיכא דלא אפשר אלא אפשר, דאלת"ה לר"ח דהייס למיעוטא הי"כ דלא אכיל נישא, וכו"ה הי"כ פסקה וקדשים מצי איכא למימר, הי"כ היכא דאפשר אפשר היכא דלא אפשר לא אפשר, עכ"ל הש"ס. ונפירא"י שם כתבנו וז"ל אלא ודאי הלל"מ הא דממכין ארונא אפילו איכא דאפשר, הי"כ אחרי רבים להטות משמע בין רונא דליחא קמן ובין דליחא קמן דמ"ש הוי מהאי ונלמח מלמחי סמכין ולא נדקינן כל י"ח טריפות עכ"ל, והנה מפשטות הש"ס נראה דענין הרוב של ט' חטיות יש ללמוד מהרא דאחרי רבים להטות ורונא דליחא קמן ליכא למילף מזה, ומשמע לכתורה דרונא דליחא קמן הוא רוב שמכריע ומנכר יותר את הספק מכתו רונא דליחא קמן, וכן מחרן הש"ס במירון ח' צינמות ד' קי"ט אפילו תיחא רבנן כי אזלי רבנן נתר רונא דליחא קמן כגון ט' חטיות וסנהדרין אצל רונא דליחא קמן לא אזלי רבנן נתר רונא יע"ש. וברש"ב"ם נ"ב דף י"ג ע"א ד"ה דהוה גופא מוחק כתב צה"ל וכיון דהוא עמוד נלדי אזלינן נתר אומדנא אצל נתר רונא דליחא קמן לא אזלינן עכ"ל. משמע קלף דרך רונא דליחא קמן וכן הוכיח מדברי נט' ת"ה הונא נקוטרים הספיקות כלל ו' אף דגריש הסוגיא שם כתבו נדברי היפוך משמעות זה דעל הא דלמחר זה וצמחאל אמר לך כי אזלינן נתר רונא דליחא קמן כגון ט' חטיות מוכרות נשר שחטוה עיי"ש, אומנם נשמע שם כתב להדיא דרק רונא דליחא קמן פליג שחאל יע"ש נצט' גליון חס"י וכן הציג נקה"ס שם הת"ה שכתב כן נצט' גליון החס"י, וצמרדכי פ' הורוע כתב דר"מ ס"ל דחיישינן למיעוטא הוא רק רונא דליחא קמן אצל רונא דליחא קמן לא פליג, וכן מוכח להדיא מדברי תוס' יצמות ד' קי"ט ד"ה כגון דנט' חטיות לא פליג ר"ח יע"ש. וכן כתבו נחמ' נכורות ד' י"ט ע"ב צד"ה רונא דליחא קמן ה"ל רונא דליחא

חטוה הדרושה לה זכילה ומשו"ה כל וריפה לחוד, וליכא נ' צנח, כן נראה

הלכה של השומע י מי דמהני שחיטת ו להחירו נאכילה שאיטו צנח קשה תמוס' שנועות כ"ד ו כלל הא דכתוב שחיטה ולדיד' ליכא וזה איסור יהי על ז' אסור מחמת אבר : איסור זה ואיסור הועילה שחיטת אמו יסור נבילה והאיסור מחמתו אינו חל על וור אופרו נאכילה, כ טריפה דהרי כל מחה איסור טוסף נה י טריפות נה, ומשו"ה זינו חל עלי' נחיתתו יטת אמו, חצל מדין שחיטת אמו הטריפה אור באיסור טריפה, בסוף דברי שהנלנו פה הוט' לומר דחל יפה ולא שם נבילה דמנאחר נמשכה פרק י"ח מנע טריפה לענין וחיטה כיון דלא מהכי יק לעטר מידי נבילה ת העובר דין טריפה, נבדה טריפה על אבר ס אבר היונא נסוג שם אחר מיתתו יהי טריפה :

6

יש

שער ג פרק א

שערי

קב

וכיון לזכור צירור המצוות על עמם פרישת הנזר  
 חמילה לזכור שום צירור על כשרות הנזר, אלא  
 נראה שהענין נחשט חטיות הוא כענין דין הרוב  
 המכריע בדיונים, והוא דכיון שהנזר נע"כ נפרש  
 מלי מהעשר חטיות, כל חנות וחנות נורמת דין על  
 ההנזר לספק את הדין על הנזר, וממלא דעל הנזר  
 איכה תשעה נזדים הנורמים לו היתר ולו אחד  
 הגורם לו איסור, והתורה אמרה אחרי רבים להטות  
 דכן הוא הדין בדיונים שאמרה תורה שהדין הולך  
 מהרוב עלינו לעשות כן. כ"כ הדין הטולד מרוב  
 הסמויות נגד המיעוט הוא דין שעלינו להתכונן כן, אף  
 שצמצמות לזכור כאלו צירור כלל, ועפ"י כלל זה  
 אמרו בגמ' דרובא דאיתא קמן ילפינן מקרא דאחרי  
 רבים להטות וע"ז לא פליג ר"מ לומר דתישיבין  
 למיעוטא כמו דלא פליג דתישיבין, אבל צרובא דליה  
 16 קמן כמו ענין רוב צמחות כשירות הן וכדומה לז"ל  
 לרובא דאיתא קמן שיהי ענין כדתישיבין דצרוצא דליה  
 קמן איך מציאות פשיטו לנרום היתר אף איסור דה  
 שקול דעות על מציאות שהוא עפ"י מקרים היותר  
 שכיחים ורובים, רוב זה אינו נלמד מקרא זה של  
 17 דיינים דשם אינו מטעם צירור ורובא דאיתא קמן הוא  
 מטעם צירור, ומש"ה עלינו לומר דענין זה דקיי"ל  
 דלזלינו נתר רובא דאיתא קמן קבלנו הלכה למ"מ  
 או דקבלו מו"ל דגם זה כללה תורה נקרא זה  
 דאחרי רבים להטות וע"ז פליג ר"מ ואומר דתישיבין  
 28 למיעוטא, והיכא ללא אפשר שאני היינו דשם נע"כ  
 עלינו לומר דנהכי חיבה תורה או בכשירה תורה,  
 כיון דאמרה תורה מכה חבי יומת בהכי חיבה תורה  
 וכן כל מה שהובא שם בגמ' פ"ק דחולין, ולפי"ז שני  
 עניני רוב אלו נפרדים המה, רובא דאיתא קמן אינו  
 31 מוצר את המציאות כלום ונשאר הספק כמו צמצמה  
 על מחלה, רק לענין הכרעת הדין מהני רוב זה  
 כמו בדיונים, ורובא דאיתא קמן הוא ענין צירור לצרור  
 ולהכריע את המציאות שאמרה תורה לנו לסמוך על  
 צירור זה בין לקולא ובין להומרא:  
 32 ובוה לענין דתישיבין דנרי הרמב"ם ז"ל שהנחנו  
 דהנה צרובא דאיתא קמן שהוא רוב המכריע  
 ומנרר את המציאות ע"ז שקיל וטרי בגמ' סנהדרין  
 נפ"ן צן סורר אם הולכים אחר רוב כזה דנדי נפשות,  
 ומהנך ראיות שהנזר נפ"ק דחולין כמו מרובא שחא  
 41 טריפה הרג וממכה חביו וכיוצא בזה, איך ראוי משום  
 ללא אפשר, ונהכי חיבה דתמנא, וכן מלאתי נס'  
 כסף נבחר העתיק דנרי הר"ן נח"י שכתב כן לפרש  
 שם דצרוצא דאיתא קמן אזלינן נתר רוב גם היכא  
 דאפשר לקים נלא"ה כמו צנא על הקטנה וכן נעדים  
 46 שאין מוכנים עזומם ליום החדש לומר שטעו  
 נענינא דירחא, ח"ל הר"ן וא"ת הא נפיק דחולין  
 ילפינן מדיי נפשות דלזלינן נתר רוב משום דלא  
 תישיבין דילמא טריפה הרג י"ל דהתם מיירי היכא  
 דאי אפשר למיבדקה להרוג אי תישיבין לומר שחא  
 51 צמקום סייף נקב הוי, ונכסה"ג כיון דאמר רחמנא  
 למיקטל רוצח ע"כ ס"ל דלזלינן נתר רוב דליכא  
 דלא הוי טריפה, אבל היכא דאפשר לקים הדין צמקום  
 ג"ש לפטור אחר מפני חשש ה"י ראוי לחוש בו כגון

מפני שזכרו  
 קסטר רוב  
 ועיסה נחוק  
 איתרע לה  
 רוצח וחוקה  
 שורפין על  
 חוקה שאורי  
 לר"י שורר  
 צורך הדין  
 החיכות נעו  
 לפרדעים עו  
 אס רוב של  
 הדין מוחזר  
 מנפרדעים נ  
 קמן הוא, אף  
 עכ"ל, וכן  
 דנהיה דמי  
 דרלים ונפו  
 והנה לפי רב  
 קמן מהני לוי  
 ורובא דאיתא  
 התרומה, ולע  
 וכן נראה לע  
 שהוא רובא ד  
 גם ליוחסין,  
 צירור רובא  
 ודאי על הדג  
 ונקטינן דלעו  
 של רוב וכן  
 להיפוך, הונו  
 מיעוטא דהוי  
 לשרוף עלי' ה  
 אינו רוב ה  
 הסוגיא חפ  
 קשה הא לא  
 חרומה על כ  
 חלקין וסוקלי  
 לטעמייה  
 ובס' ש"ש ג  
 ממוטח  
 עפ"י שנים י  
 דסוקלין על  
 נפט"ז מהי כ  
 בשעת מעשה,  
 כיצד אומר ע"  
 זונה אשה זו  
 אעפ"י שתיקו  
 סוקלין על הח  
 רוב וחוקה ס  
 ומש"ה מהני  
 הנה עלי' מש  
 אייבונות וכן  
 קשה מהא ד  
 שרוב ישראל י

משנה

סימן ב

פרי

ב

אלא דבאמת הוא אדרבה דלפי משנית ל"ק  
 כלל, דהא לפי"ו רובא דליחא קמן  
 וליחא קמן הם ד' עמיס נפרדים לבמרי,  
 דליחא קמן הוא דין שאומר שפרש מהרוב  
 משא"כ בליחא קמן הוא לא דין שאומר שהגיע  
 מהרוב אלא הוא דין צירור שאומר שהרי זה  
 כמו הרוב. והם ד' עמיס נפרדים ולכן אמנם  
 המורה מדישה דין פרישה שכולין שפרש  
 מהרוב. אך מהימי מימי לומר דגם שאין פרישה  
 קני בזה לחלות שמסתמא הוא כמו הרוב ועפ"י  
 לקבוע בו דינים. ולכן צעיק ראה מהמורה  
 דאוליין בחר האי רוב.

דדונה בסי' א' סק"ז נחבאר דהרעק"א  
 בשו"ת קמא ק"ז כתב דבליחא קמן  
 המיעוט כמי שאיט ולא שייך לנרפו לחוקה  
 ולפלגא, משא"כ בליחא קמן, וא"כ מ"ש ליחא  
 קמן דחשיב עדיין דהמיעוט קיים וצליחא קמן  
 אמרינן דהמיעוט אינו. והביאור בזה נראה  
 כש"כ בסי' צ"ח האור (ל"ר יוסף עביל מ"ב  
 ערך ציטול ברוב) דהחילוק בין ליחא קמן  
 לליחא קמן הוא דבליחא קמן כל הספק ט"ר  
 בגלל המיעוט, ובגון בחטיות דאילו כל החטיות  
 היו מוכיחם כשר לא היה ספק ורק בגלל שיש  
 חטות אמת שמוכרת טרף זה יוצר את הספק  
 וע"ז אמרינן דהמיעוט אין לו כח ליטור ספק  
 נגד הרוב. משא"כ בליחא קמן החס הספק על  
 כל אחד בפני"ע ולא שהמיעוט גורם לספק אף  
 את הרוב אלא אפי' אם היה בעולם רק אחד  
 ג"כ היה ספק מה הוא, ולא שייך להחמילם  
 מהספק ולומר שאין למיעוט כח לספק את  
 הרוב. דהא המיעוט קיים בעולם והספק על  
 כל אחד מה הוא. וא"כ נראה דע"כ צ"ל  
 דהגדר דהאי רוב הוא שהרוב מנרד את הספק  
 נגד המיעוט. ולפי"ו אח"כ היטב מש"כ  
 הרעק"א דבליחא קמן חשיב דהמיעוט אינו  
 כיון דהגדר הוא שלא מהחסיס למיעוט

משא"כ בליחא קמן הא צריך צירור נגד  
 המיעוט. ומעשה אח"כ היטב אמאי ליכא  
 למילף רובא דליחא מרובא דליחא דבליחא קמן  
 צריך צירור חה ליכא למילף מאיחא שלא מדין  
 צירור.

ב) אלא דלכאורה איכא נפק"מ בין  
 השמעמחא לנחיצות בהגדרה של  
 ליחא קמן. דלשמעמחא הוא היכא שחלו  
 במעשה פרישה וא"כ היכא שלא חלו במעשה  
 פרישה הוה בליחא קמן ואפי' שחלו במספר  
 הנמוס.

דבפק"מ בזה נראה דהנה הנחיצות מדיש  
 דס"ס שהוא מדין רוב חשיב כרובא  
 דליחא קמן כיון דצעיק להגיע לרוב נדדים.  
 וכ"כ בקונטרס הספיקות כלל ו' סק"ו. וכן  
 נראה להוכיח דעת הפמ"ג דכתב ר' שער  
 הסערוכות דר"מ מודה ברובא דליחא קמן  
 ובראש יוסף מולין י"ב. כתב דלר"מ דשי"ט  
 לימטוטא לא ס"ל דין ס"ס כיון דס"ס הוא  
 מטעם רוב וכש"כ הרשב"א, והרי ר"מ מיש  
 למיעוטא. ומצאנו א"כ דס"ל דאף דס"ס  
 דמטעם רוב לא הוה כרובא דליחא קמן דהא  
 כתב דבזה ר"מ מודה. אכן באמיעור מ"ב ס"י  
 ו סק"ז כתב דהוה כרובא דליחא קמן.

ולכאורה נראה דלפי הגדרת השמעמחא  
 נראה דג"כ ס"ל דהוה בליחא  
 קמן, דהא לדעת השמעמחא ליחא קמן סלוי  
 היכא דהנידון הוא מדין כל דפריש, וליחא קמן  
 הוא היכא דהוא מסברא, וא"כ לכאורה ס"ס  
 הוא לא מדין כל דפריש אלא מסברא דאיכא ב'  
 סברות לקולא. אבל לנחיצות עיקר החילוק הוא  
 אם צריך להגיע למספר של רוב או חשיב ליחא  
 קמן ומש"ה אף ס"ס חשיב ליחא קמן כיון  
 שנריך להגיע למספר.  
 אלא דצעיקר הדבר צ"כ דהא לפי  
 השמעמחא רובא דליחא קמן הוה

כשהוא נטבע והא  
 הוא מנב אמנעי  
 הוה נטבע ונרא  
 וכמשנית בס"ק ה'  
 לא חשיב נטבע ו  
 דכתב הרשב"א ב'  
 מטעם רוב ועדין  
 הרשב"א ס"ל דא  
 ובשנית בס"ק א' ו  
 עדיף מאיחא קמ  
 הא דכתב שם ה'  
 והייט דעדיף ו

ב) רוב נראה ד'  
 דבקבוע.  
 מה היה אילו כן  
 רוב היה אם אי  
 ט' חטיות שלא יד  
 ונראה דלשמעמח  
 פרישה א"כ הו  
 לנחיצות כיון דהו  
 הו  
 ולפי"ו נראה ו  
 הא דכ  
 מאיחא קמן או ו  
 ק"י בש"ד סק'  
 דליחא קמן לא  
 דעת שם בחידוש  
 בשו"ת תינא ק  
 מאיחא קמן אב  
 בקבוע, כיון ד  
 בקבוע ונביאור  
 במשנית, דאם כ  
 ובשנית לפי הש  
 של ליחא קמן ו  
 קבוע הוא כאי



כ' אלול

שב שמעתתא

כ הוכר, ה שהיה זא. כיון מיחסר ד הגשה שנתערב יכ הוכר אז הוא להסתפק, העומר, ור בשעה ולה בשם יץ, נאסרו שלא היה צנת, דאף צומו של ישן שלא כ גם אם בר, אפשר ואסור עד זקרי דבר ד העומר נו בהיתר, אבל זה זקרי דבר ו ולסדותו, ודאורייתא.

היכא דאיכא רוב או חזקה תו לא מיקרי ספק אלא ודאי, והתורה לא התירה אלא ספק, והפריח לא מיירי מחזקה גמורה וכו' ע"ש. ובחנם השיג על הפני' <sup>2</sup>, דהא הוא בעצמו כתב לקמן (שמעתתא ב' פ' ס"ז) דספק ממזר מותר אפי' היכא דאיכא למימר כל דפריש מרובא פריש וכגון ברוב פסולין, וכמו שכתב בש"מ פ"ק דבי"מ גבי עשירי ודאי, וע"ש לשונה, והא דכתבנו בשמעתתא א' דגם בממזר היכא דאיכא רובא או חזקה הר"ל ודאי, היינו רובא דליתיה קמן וכו' הבא מן הסברא דרוב הוא כן, אבל גבי פריש מרובא אינו רוב דתליא בסברא, ואדרבה מסברא יכול להיות שפירש מן המועט כמו ממרובות, אלא דהתורה צותה כן, אבל מידי ספיקא לא יצא ע"ש. וא"כ גם היכא דמוקינן אחזקה דאינה מכרעת כלום בסברא אלא דהתורה צותה כן ומידי ספיקא לא נפקא, ומה הכול יש בין חזקה לרובא דאיתא קמן, ולמה כתב דהפריח בע"כ לא מיירי מחזקה גמורה, והא גם בחזקה גמורה אינו אלא ספק והתורה התירה ספק וכמו ברובא דאיתא קמן, ובעיקר הדבר קשה לי, כיון שנסתפקנו על הולד הזה אם הוא ממזר או לא, ורובא דעלמא אינם ממזרים, אי"כ נשדייה בתר רובא לומר שגם הוא אינו ממזר כרוב העולם, וא"כ קשיא לכל השיטות אמאי איצטריך קרא לחתיר ספק ממזר.

(ג) כתובות ד"ט בסוגיא דפ"ט, העיר הר"ש לענין ספק תחתיו ספק אינה תחתיה, אמאי לא ניזיל בתר רוב הזמן ע"ש, ונראה לישב, דהנה ישנם שני מיני רוב, (א) רובא דאיתא קמן, היינו שהרוב אינו קבוע בטבע, (אלא שנודמן במקרה, ב) רובא דליתא קמן, שהרוב הוא קבוע בטבע העולם, והנה מכאור בתוסקים, דרובא דאיתא קמן אינו מועיל אלא

(א) בש"ש ריש שמעתתא א' הביא קושיא לדעת הרמב"ם דספקות מותרין מן התורה, אי"כ למת לי קרא למשורי ספק ממזר, ע"ש מה שהביא לתרץ בשם מהר"ט ופרי"ח הפני' <sup>1</sup>, ולא ידעתי מה נתחבטו ונתלבטו בזה <sup>2</sup>, הא כתב הרשב"א בחידושי לקידושין ע"ג וז"ל ממזר ודאי אמר רחמנא ולא ממזר ספק, מכאן דקדק הרמב"ם בתשובת שאלה דמי אמרינן בעלמא ספיקא דאורייתא לחומרא מדרבנן היא, דאי מדאורייתא לא אסרה תורה אלא הודאי, וכו' הביא הר"ן בסוף פרק האשה נקנית בשם הרמב"ן דמספק ממזר למד לכל התורה כולה דסמיקות מותרין עיי"ש, וא"כ מה הקשו קרא בספק ממזר ל"ל, הא מכאן נלמד על כל התורה כולה, וע"ש בש"ש שהביא בשם המל"ם דאע"ג דספק ממזר מותר מ"מ ממזר שנתערב לא שרי, כיון דבשה"ג מביאין אשם תלוי ובספק אחד אין מביאין, ובש"ש השיג עליו דמה בכך דמביאין אשם תלוי כיון דמידי ספיקא לא נפקא והתורה אמרה ממזר ודאי ולא ממזר ספק והא ספק הוא עכ"ל, ולפ"מ דברי המל"ם נכונים, כיון דהרמב"ם למד לכל הספיקות מספק ממזר, ובכל הספיקות היכא דאיקבע איסורא ודאי אסור מה"ת גם לדעת הרמב"ם וכמו שהביא בש"ש בעצמו בשם מהר"ט, אי"כ גם בספק ממזר כן הוא ואין חילוק בין ספק ממזר לשאר ספיקות, והו ברור לדעת הרמב"ם, אלא דאיכא איכא למימר לדעת הראשונים דס"ל דספק אסור מן התורה ולא ילפינן מספק ממזר לעלמא י"ל כסברת הש"ש דאף באיקבע איסורא מותר כיון דאינו אלא ספק והתורה אמרה ממזר ודאי ולא ממזר ספק.

(ב) ש"מ פרק א', הביא בשם הפני' שהביא בשם הפרי"ח, דספק ממזר מותר אפילו היכא דאיכא חזקת איסור, והוא ז"ל השיג עליו, דכל

(א) עיין קובץ הערות סי' ג"ח אות א'. (ב) קובץ שעורים ה"ב סי' מ"ה אות י"א.

ביאורים

שב שמעתא

קובץ

פב

צ"א א  
 בחתיכו  
 לברר  
 אילו ד  
 כיון ד  
 בדברי  
 לשיטת  
 כמבואר  
 צ"ש ה  
 שאין ה  
 חיי קבו  
 ברוב'  
 ביטול  
 עוד ג'  
 לדעת ו  
 הרוב,  
 דאיתא  
 אפשר  
 קמן אי  
 מטעם  
 דמותר  
 לחסא,  
 ויש ל  
 האיסורי  
 סמכנין  
 דהבא  
 דאתנין  
 בממון,  
 ראה ה  
 השקול  
 ואין לה  
 נמי דלא  
 גזיח' ו  
 קמן. א  
 רובא דא  
 מיבעיא  
 רחיס ו  
 בתורת  
 מטעם ו

היכא הוה ממילא לא שייך כאן למיזל בתר  
 חזקה, דחזקה אינה מועלת אלא במקום ספק  
 ומכיון שהעיד העד תו ליכא כאן ספיקא כלל.  
 וא"כ אצ"ג דחזקה ודאי עדיפא טובא מע"א  
 מ"מ ע"א נאמן במקום חזקה וכנ"ל. וה"נ לענין  
 רובא חזקה אפשר לומר כן, דבאמת חזקה  
 עדיפא מרובא ומשרה אצ"ג דלמדנו דאזלינן  
 בתר חזקה אין מוה ראה במכ"ש דאזלינן בתר  
 רובא, והא דקיייל דרובא וחזקה רובא עדיף,  
 היינו לאחר שכבר למדנו דאזלינן בתר רובא  
 ורוב מברר את המעשה (לדעת החוס' פ"ק  
 דב"מ) ומסלק את הספק, וכיון שאין כאן ספק  
 ממילא חזקה לא מעלה ולא מורידה וכש"כ  
 לענין ע"א<sup>1</sup>. וכשהצעתו הדבר לפני מורי  
 הרה"ג ר' שמעון הכהן שליט"א הוטבו דברי  
 בעיניו, ובוה נראה לברר דברי חוס' בסנהדרין  
 דף פ' שכתבו שם בחד תירווצא דבתרתי דסתרי  
 לא אזלינן בתר רובא, ולכאורה קשה דהא מוכח  
 בכמה דוכתי (גבי שתי שבילין וגבי שתי  
 כתי עדים המכחישות זאי' דקיייל כרב הונא)  
 דבתרתי דסתרי אזלינן בתר חזקה, וא"כ כ"ש  
 דהת' לן למיזל בתר רובא דהא רובא חזקה  
 רובא עדיף, אמנם לפי המבואר גיחא, דהא  
 דאזלינן בתר רובא הוא משום שהרוב מברר  
 את המעשה, וא"כ בתרתי דסתרי כיון דמ"מ  
 חד רוב שקר הוא ואין אנו יודעין איזהו לא  
 אזלינן כלל בתר רובא וכמו בשתי כתי עדים  
 המכחישות זאי' שהדבר נשאר בספק, אבל  
 בחזקה כיון שאינה מבררת כלל את המעשה  
 אלא שגזיח' היא שבכל ספק נשאר את הרבר  
 בחזקתו הראשונה, וא"כ אפילו בתרתי דסתרי  
 כיון דסוף סוף שניהם עומדים בספק ממילא  
 צריכים אנו להעמיד את כל אחד בחזקתו  
 הראשונה<sup>2</sup>.

(ה) בפמ"ג נסתפק, אי מהני בקבוע ס"ס  
 או חזקה, כיון דרובא לא מתני ביה, א"כ כ"ש  
 חזקה דגריעא מרובא, והנה לפי דבריו, ע"א  
 נמי לא מהני בקבוע, דרובא עדיף מע"א, דהא

בשעה שהרוב הוא בעולם, כגון בתערובת איסור  
 בהיתר, היכא דלא שייך ביטול, השנים  
 האחרונים אסורים, ואפשר דמשרה קרי ליה  
 רובא דאיתא קמן, משום דאינו מועיל א"כ  
 היה כל הרוב קמן בשעת פרישה, משא"כ ברובא  
 דליתא קמן, דדאי מועיל אפילו אם אין הרוב  
 בעולם כלל, ולמשל אם יצויין שלא נשארה אלא  
 בהמה אחת בעולם ואנו דנין אם היא טרפה  
 או לא, דאי שדינן לה בתר רובא, דרוב  
 בהמות אילו היו בעולם לא היו טרפות, וא"כ  
 א"א לדון לעולם על הזמן בתורת רובא דאיתא  
 קמן, כיון שלא יצוייר לעולם שיהיה זמן הרבה  
 בבת אחת, ובכל רגע רגע אין לפנינו אלא  
 רגע אחד, וא"כ בשעת הפרישה לא היה כל  
 הרוב לפנינו<sup>3</sup>.

(ד) חוליק דף י"א, מנה"מ דאזלינן בתר  
 רובא, והקשו בחוס' הלא כבר למדנו דאזלינן  
 בתר חזקה, וא"כ כ"ש דאזלינן בתר רובא,  
 דהא רובא חזקה רובא עדיף ע"ש, ונלע"ד  
 ליישב, דהנה איבעיא בש"ס ריש פ' האשה  
 רבה אם ע"א נאמן במקום חזקה ולא איפשיטא,  
 דעת קצת מהראשונים (הרשב"א בחידושו  
 שם, ובש"ך ס"י קכ"ז כתב שכן היא גם דעת  
 הרמב"ם) דלהלכה קיייל דע"א נאמן במקום  
 חזקה, ולכאורה קשה היאך אפשר שיהיה ע"א  
 עדיף מחזקה, הלא מצינו בדוכתי טובא דאזלינן  
 בתר חזקה אף בדברים שאין ע"א נאמן בהם,  
 כגון בדיני נפשות ובדבר ערוה דאזלינן בתר  
 חזקה אף לחייב מיתה וע"א אינו נאמן ע"ו,  
 אבל באמת לק"מ, דהנה הא דאזלינן בתר  
 חזקה ודאי אין הטעם משום דחזקה מבררת  
 המעשה, והגע בעצמך אשה שורק לה בעלה  
 גט ספק קרוב לה ספק קרוב לו דמוקמינן  
 לה אחזקת א"א, וכי תאמר שמפני שהיתה ע"ע  
 א א הדעת מכרעת שהגט ודאי קרוב לו נפל  
 ולא קרור לה, וע"כ אינו אלא גזיח' דרובא  
 דמספקא לן עובדא היכי הוה ניזל בתר חזקה,  
 וכיון שע"א נאמן באיסורין לברר את המעשה

(1) ע  
 (2) פ

(ה) קובץ הגירות ס"י מ"ב את ר' זסי ע"א  
 את ה', קובץ שעורים כתובות את ע"ה, ח"ב  
 ס"י מ"ה את ר"ב.

(ג) עיין קובץ הגרות ס"י כ"ו את ה'.  
 (ד) קובץ הגרות ס"י ס"ו את ד', וקובץ  
 שעורים ב"ב את ע"ג.

10

לד זד

דאזער

שעריה ביי

בית

דברי תורה הטובים וע"כ לא קאמער קיבלי שמעמא חסותי  
 דר"ח הוילי וגמר מסומי דאמרי האשך אמר רבה בר שילא  
 אחאי ר"ח רמון מאלא טוט אלל כ"י ויחינו דבורה רבה בר  
 שילא בזה דמיתר ללמוד ממנו דברים טובים מיד נעשית  
 הכלכה גם בגבתי מרומים כן ולכן מיד שמאל קאמער מחיר  
 זגני אומר כ"י שאמר השי"ת מיד תורה בשמו ע"י הוראה  
 רבה בר שילא נעשית הכלכה כן מיד גם בגבתי מרומים כ'  
 הכלכה נחמסיה למטה וכפי מה שצויר למטה זה עלמא האמת  
 וכוה מוזאר עוד במקומות רבות) וא"כ ברי אין שם ספק  
 נפרד בשנין האמת אין הוא ולומר דספק זה מחבר ע"י  
 הוראה הכ"ד רק כל ענין האמת צדין הוא נעשית רק ע"י  
 הכ"ד בשלמו שמה שצויר אצלו הוא הכלכה האמת וא"כ אם  
 שלם מורים בשום הרי ממילא אין שם ספק כלל ואלך כאשר  
 מלוקטם בבוראה או י"י ספק ממילא מלך מלוקטם כיון ששם  
 16/ המשום נחלה דרשתי כי נחמילד הספק ע"י פרוב והמיעוט

ואמר אמת כי בשנין הסברה דרוב הא אין ע"כ להלק בין  
 רובא דאיך לדליק וכר"ל וגם רוב דסנהדרין גופי' לפי"ז הא  
 הוא רובא דליק וכר"ל ואלוה יוקמה בזה לכאורה הא דאמר  
 במולין שם רובא דאיך כגון סעט הניזם ומנהדרין לא קמיבטי'  
 לן ולי ארסא דענין סנהדרין מעטס סכרעה הא גם אפי' הניזם  
 אין לימוד דנטי' מרוב לא עיין ענין הכרעה ואלוה דכריו  
 הניל דלפי"ז ע"כ ענין סנהדרין מעטס הכרעה לא מסברא  
 כ"י הרי מוכרחים לכאורה ולי' דגם ע"י מרוב עיין ג"כ  
 ענין הכרעה דאף דגוף המניח ניכרות וירושות והספק רק  
 ענין הכרעה כממלאת ח"מ עיין הכרעה שיריעה המניח הכרעה  
 המרובות את הנבילה המעטס לענין הספק הניל של ידס  
 המחיה זאת הדין :

17/ אמר רבי יוחנן אשכ"ל בברייתא דרשב"א דאמר רבי  
ע"כ בזה בדרך אמרה וכתבם שם ליישג דברי  
אחרת"א ו"ל על הוסי' שם (דף י"א ע"ה) דרי מגא הא  
דלמא דכעבו דהא דרובא חוקה רובא שריף ילפי' חפדה  
אזמנה דאיכא מיטוס עריפות וגם חוקה סומאה מ"ש וי'  
אחרת"א ע"ז ו"ל אך י"י לוקדק דהא היכא דאיכא מיטוס  
הדי חוקה מישי' למיטוסא ולא אלי' במר רובא כ"י וי"ל  
לא מישי' למיטוסא היכא דאיכא חוקה בדהא אלא מדרבנן  
ז"י ועי"ל דלמיטוסא דלא שכיח לא נחא סמוך מיטוסא לחוקה  
מ"ש ברא"ש והאי מיטוסא דפרה נמי לא שכיח הוא עכ"ל  
יחמה שם ע"י ר"ח יוסף ועוד מפרשים דלי מיטוס עריפות  
לא שכיח א"כ אין ילפי' משכירות טלס וכלכו שאר לימודים  
דמני' הניל דמלמא מישי' לשמא סריס' ע"כ דלולי' במר  
רובא ואחאי הרי אין לימוד מזה ר"י דלולי' כ"ד נוד מיטוס  
ולא שכיח כיון דמיטוס עריפות לא שכיח ומש"כ במיטוס  
דשכיח אכפי מר"ל דלולי' כ"ד וילי' אן קיי"ל דלולי' במר רובא  
אפי' במיטוס המני' ופתיח וזו באמת פליאה עמוסם על  
המכר"א ו"ל :

18/ וכתבנו שם ביישוב זה ו"ל וי' בזה דלכאורה הא לריך להנין  
בגדה הנ"ל להלק בין רובא דאיך כגון ע"י מניח  
וסנהדרין לרובא דליק כגון קטן כ"י דאין מוכן לכאורה כלל  
מה ע"כ להלק בזה דברי זה ודלוי' דרוב בני אדם אינם  
סריסים והוא רוב ברוב כמו רוב דסנהדרין ורוב דהניזם ע"כ  
16/ לפי"ז וא"כ מה החילוק בין רוב זה לזה? הכו דיומ' הרוב  
אשכ"ל אמת בסנהדרין מן המיעוט ויחבר י"י נלמא דמתיב  
ואם נפלה מרוב המניח מן המיעוט כן יחבר י"י נלמא  
דזה בקטן הוא רוב הטובים שאינם סריסים משנלמד שהוא  
כמו המיעוט וא"כ מה החילוק ביניהם וזה לכאורה דבר הממתי  
חשוב :

19/ נראה נוד דענין החילוק בין רובא דאיך לר"ק הוא  
די' חילוק בין אם הספק הוא דבר עומד בשלמו והרוב והמיעוט  
הואם נכרד אומר וזה דבסנהדרין אילו היו כל הסנהדרין  
20/ ואומרים בשום הרי אז לא ה"י לט' המלמא ספק כלל דאין  
לומר דגם אז ה"י לספק עדיין מלך שלמו אין הוא הדין  
אלא דספק זה נכרד ע"י סנהדרין ואומרים כן דאיך דאם  
סנהדרין אומרים כולם כן שוב אין לספק כלל מלך שלמו  
אין הוא הדין דכל זמן שאין ידוע לנו טעום בהוראה  
21/ סנהדרין הוי הוראהם הוראה אמיתית אפי' אם באמת אין  
לדין כן דהכלכה נחמסיה למטה לפי ראוה עיני הכ"ד וכפי  
מה שמורים כן הוא הדין באמת כמזוזל כבמה דוגמתי ונע'  
אריכות בזה ע"י דרשות הרין וכו"כרתי מ"י בני יעסכר  
לכדי"ק מר"ש לבי אליהן מרובו וילדיקוק בזה ג"כ חשי"ם  
22/ מני"ט (דף ע"ז ע"ב) אשכ"ל רבה בר שילא לאליהו אי'ל  
מ"י קעביד הקב"ה אי'ל קאמער שמשפחה משומייהו דכלאו  
רפון ושומי' דרית לא קאמרי אי'ל אחאי האשך האשך דקא נמר  
שמשפחה מסומי' דאמר אי'ל אחאי ר"ח רמון מאלא טובא אלל  
קליטוה דק אי'ל בשמא קאמרי מאר בני אומר בזמן שאדם  
23/ מלעטד שכינה מה לשון אומרה כ"י ושיינו דתחלה הוי'  
סאלכה בגבתי מרומים דאשכ"ל ללמוד מלרס עלינו הנין חף

24/ אוינם סריסים מסמחה גם זה הקטן הוא כמכוס ווא"כ ברי  
זה עבא רבוב לברר הספק וזה עפ"ר אין לו כח ואין לנו  
לימוד מ"ז אשכ"ל דאמרי רביס ע"י"ה בכה רוב לברר ספק ואין  
לימוד מש"ס רק שאין בכה מיטוס ולפחות ספק אלל אין לימוד  
אספק שיהא מלך שלמו ולא המיעוט הולידו ע"י"ה בכה רוב  
25/ לבררו רובא עפ"ר י"ל דכיון דיש מיטוס נוד הרוב עניין הספק  
עפ"ר במק"ט ואין זה ביזוד ולפחות ספק הוא דאין כח  
במיטוס נוד רוב אלל לענין ביזוד עפ"ר י"י כח במיעוט נוד  
רוב למעט הביזוד וזה כל ענין החילוק בין דל"ק לר"ק  
דברד"ק בסנהדרין ופי' מניח המיעוט ע"כ"ה הספק דכל הספק  
26/ דבסנהדרין רק כ"ד נעמא רובא האמת כן או כן כיון שאין ע"כ  
אמת נפרד לשלמו כלל רק בהוראהם ה"ל הפועל את הכלכה  
וא"כ ברי כל הספק רק משמא חלוקה המיעוט והמל"א שהמיעוט  
י"י לספק שמה י"י לנו לפחות המיעוט המורים והמל"א שהמיעוט  
27/ מן המיעוט דשמא נפלה מהחייבה מחמת הנבילה וילי' ה"י  
כולם שכירות לא כ"י שם דבר מוליד ספק כלל וע"כ בכל כ"י  
האי אמריין דאין כח במיעוט ולפחות ספק אצלו רל"ק עניינו  
כאשר הספק עומד בשלמו משפוסקין בקטן שמה הוא סריס  
28/ ומסופקין בבכמה שמה היא סריסה ואזו באין אח"ז לברר ספק  
זה על ידי רוב ומיעוט ואומרים דהוילי רוב טעולם אינם  
סריסים ורוב באומה אינן עריפות גם קפן זה כמ"ס מסמחה אינו  
29/ לברר הספק ומונע המיעוט את הביזוד דכיון דיש מיטוס ע"כ  
30/ רוב הטובים אינם סריסים מסמחה הוא סריס ואין אומרים דכיון  
דב"ב סריסים י"י לספק עפ"ר שמה הוא כמ"ס המיעוט ואשכ"ל מל"ן  
ספק במק"ט ואין המיעוט ע"כ הרוב וד"ק ע"כ"ה כל הדברים  
נכונים מלרס נכ"ד :

31/ הנה מיושנה גם מתיבתא המעטס"ה ל"ל דאין ילפינן  
מתך דשכירות על"ס כ"י דלולי' ברי' גם במיטוס  
המני'

32/ הנה מיושנה גם מתיבתא המעטס"ה ל"ל דאין ילפינן  
מתך דשכירות על"ס כ"י דלולי' ברי' גם במיטוס  
המני'

י"ב אומר אמת ולא  
 הוא כרוב טעולם  
 פוט שיה סריסים  
 עם מיטוס והמיעוט  
 כשחמולקין רוב עם  
 יטוט וא"כ זה הרי  
 יתא קפן וא"כ אי  
 ע"כ גופי' רובא דליק  
 רובא דליק ואם ע"כ  
 רובא דליק א"כ על  
 מעטס הכרעה ולא  
 מעטס הכרעה הו' הוא  
 בליסורין וככל רוב  
 וקטנה מת"י מוסרת  
 ספק חתמה קבועה  
 ו' כלל חילוקה וכר"ל  
 ו' ספק דאשכ"ל מה"מ  
 הש"ס ר"ח מסכירת  
 דלי עממא דסנהדרין  
 ע"י גם לרובא דליה  
 כ"י ה"י ספיקא  
 עלם ודכוותי דמיטי'  
 האמת גם במר רובא  
 ר"ח הרמב"ם דטעמא  
 חד במרי חילוקה ולא  
 נה עפ"ר חילוקה ב"י  
 על עפ"ר שרי מה"מ  
 י' וד"ק י' נכון הוא  
 בכמה ילרתי :

33/ א' ללמאם לא משכמה  
הגדולה היינו משכמה  
רק שאינו יודע איזהו  
ש ספק אם הוא מלך  
ר"ח עיניו הם החיובים  
כיון דאי' ללמאם הא  
קטנה ומת"י מוסרת  
היא שומן וגי' מוסרת  
מחייבת דגם על ס"ס  
ו' מדין אשכ"ל תלוי גם  
מלך בס"ס הוא מפלה  
רק מפלה דלכו נוקפו  
כ' במיטוס כמ"ל אשכ"ל  
ע"י עדין עפ"ר במקומם  
אשכ"ל גרידא ד"כ אשכ"ל  
מא חלב ה"י מה שאכל  
ומש"כ אי ספק גרידא  
ז' כלל וכל עניין אישור  
ה' אם מסופק אין המורה  
י' כלל מחמת הספק דהא  
מילא ומדוע יתקוף לכו  
א' המעטס כלל רק אם  
י' דברי ע"כ כיון שעלם  
זהו אישור ח"מ הטורה  
יקוה ס"ק שחמירין וע"כ  
א"כ ספק חתופ שח"ל  
ן הספק ה"י ה"י עכ"ד  
שמה לנו נוקפו וד"ק  
וקוס כס"ד :

34/ ג"כ דל"ה"א דמריך רובא  
בירא לן ורוב דסנהדרין  
דיומ' י"י לחלוקה דרוב  
אומר

11